Izhaja
vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja
za celo leto **4 krone.**

Denar naj se pošilja točno pod napisom:
Upravništvo „Mira“ v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasilo koroških Slovencev

Leto XXVIII. V Celovcu, 6. sušca 1909. Štev. 10.

Volilni shod

se vrši v nedeljo, dne 7. t. m., dopoldne v Hodišah. Če vsled snega ne bo mogoče zborovati, se bo shod pravočasno preklical.

V nedeljo, dne 14. t. m. dopoldne bo shod pri Pirovcu na Lancovi in popoldne v Žitarivasi.

Narod si je izbral zastopnike.

Dne 25. m. m. se je vršil v Celovcu v „Rokodelskem domu“ shod zaupnih mož za celi slovenski del Koroške. Vkljub neugodnemu vremenu je prišlo na shod od vseh krajev slovenskega Korotana toliko mož, da je bila dvorana natlačeno polna. Predsednik „Katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, g. dr. Janko Brejc, pozdravi gg. zaupnike, poudarjajoč, da je lepo število navzočih porok solidarnosti in edinosti koroških Slovencev, in razvija sledeče misli:

Izmed 43 poslancev v deželnem zboru koroškem imamo Slovenci samo enega poslanca, dasi celó ljudsko štetje priznava, da nas je vsaj ena četrtina prebivalstva. Nacionalci so naredili tak volilni red, da smo pomešani z nemškimi kraji in imamo le enega poslanca. To je vnebovpijoča krivica, in to zavest moramo zanesti med kmete in delavstvo. Pomislimo, da voli v skupini veleposestva 113 veleposestnikov, izmed njih povečini čisto bankerotnih grajščakov, 10 poslancev, na 11 grajščakov pride torej že en poslanec. 28 mest in trgov, med njimi kakih 15 takih, ki še 1000 prebivalcev nimajo in imamo mi še večje vasi in kraje, ki volijo v kmečki skupini, voli 15 poslancev. Kmetski stan v celi deželi pa voli 12 poslancev. Kljub temu, da je javnost zahtevala spremembo sedanjega krivičnega volilnega reda, ga niso hoteli spremeniti.

Predloga o reformi volilnega reda, ki ga je stavil v deželnem zboru krščc. socialec Krampl in ga je podpisal tudi posl. Grafenauer, še na dnevni red niso dali; in nacionalci še pravijo, da so zastopniki kmetov! V resnici so zastopniki grajščakov. (Burni klici: Tako je! Škandal!)

Če si to predočimo, bomo vedeli, koga bomo volili. (Ploskanje.) Poslancev, kakor sta na pr. Kiršner in Wieser, ki že leta in leta sedita v deželnem zboru, pa še takorekoč z mazincem nista zmignila, dva poslanca, ki še ust nista odprla, ko je deželna vlada izdala naredbo o konjskih tablicah (veselost), ki povzročajo kmetom nepotrebne sitnosti in stroške, takih poslancev gotovo ne! In vendar bi morala vedeti, kako to boli našega kmeta! Gorje mu, če pozabi tablico, zunaj ga ustavi žandar, v mestu pa ga že čakata dva policaja, in to se potem imenuje — skrb za kmeta.

Tako se dela v današnjih časih, ko se govori o propadu in rešitvi kmeta. (Klici ogorčenja.) Zlasti **Wieser** je v zadnjem času zabavljal nad Slovenci. **Med Slovence je prišel prosit glasov, obenem pa je udarjal po Slovencih. On je bil izvoljen, da varuje koristi svojih slovenskih volilcev, zato naj pusti Slovence pri miru.** (Ploskanje in klici: tako je!) Naša zahteva pa bodi: **sprememba sedanjega volilnega reda,** in kdor to hoče, mora z nami glasovati. **Mi hočemo splošno in enako volilno pravico tudi za deželni zbor.**

Nočemo, da bi bil en grajščak toliko vreden kakor 23.000 kmetskih ljudij. (Urnebesno odobravanje.) Hočemo, da vsi enako volimo. Zahtevali bomo, da bomo volili Slovenci skupaj in Nemci skupaj! (Odobravanje.) Nemški hujskači pravijo, da hočejo mir v deželi; tepeni smo bili vedno le mi, tisti pa, ki je tepen, ni odgovoren za nemir. (Burno odobravanje.)

Mi hočemo mir in zato zahtevamo, da kar nas je Bog dal Slovencev, volimo svoje, kar jih je Bog dal Nemcev, volijo naj svoje poslance. To je pravica in poštenost. (Živahno odobravanje.) Tudi mesto Celovec je v slovenskem volilnem okraju, čeravno pravijo nacionalci, da je Celovec „reindeutsch“ (veselost); kako pa pridejo slovenski kmetje do tega, da jih pri volitvah nemški celovški „purgarji“ potlačijo? Jaz pravim: **mesto Celovec ven iz slovenskega volilnega okraja!** (Gromovito odobravanje.) Potem bo mir in ne bo treba Nemcem zabavljati z „windiše pakaž“, kakor je to storil nek nemški poslanec po poročilih nemških listov. (Ogorčenje in klici: škandal! naj dá zadoščenje!)

Nočemo samo zboljšanja volilnega reda, ampak začeti se mora enkrat tudi res **delovanje za kmeta in delavca.** Kaj so storili nacionalci za delavce? Še omenili jih niso! To so storili, da so jim naložili davek na vino namesto na automobile. Kaj so storili za kmeta? Kiršnerja so zadnjič pustili na cedilu, prodali kmeta socialnemu demokratu. Tega Kiršnerja, ki jim je bil prej preslab, zdaj zopet ponujajo. (Veselost.) To je špekulacija na kmetsko neumnost, če poslanca ponujaš, vržeš in zopet ponujaš.

V naš program spada tudi **zahteva po drugačnih šolah.** Ravno deželni zbor ima tu govoriti. Glede šol ne bom razpravljal, ali to je jasno, da kar je za Nemce prav, je tudi za Slovence. Če Nemci ne začnejo učiti otrok najprej slovenki, se tudi slovenski otroci ne morejo najprej učiti nemški. Smo pa za to, da se nauče otroci tudi nemški, ali najprej se morajo učiti slovenski, in ko že znajo, potem šele nemški. (Tako je!) Naših šolskih razmer bi še nigri v Kamerunu ne prebavili in bi se jim preobrnili želodci. (Veselost.) Na Strojni so otroci že poldrugo leto brez knjig. To je koroški „fortšrit“! (Klici: sramota! neverjetno!) Naši učitelji bodo tudi dobili malo več poguma, in ljudstvo jih bo bolj spoštovalo.

To so glavne točke našega programa, in kdor še ni pameti izgubil, bo volil z nami. (Dolgo trajajoče odobravanje.)

Nato so si zastopniki koroških Slovencev izvolili za kandidate sledeče može, ki uživajo zaupanje naroda in ki so sposobni in zaslužijo čast, da zastopajo narod in njegove koristi v deželnem zboru:

I. V splošni skupini za volilni okraj mesto Celovec, sodni okraji Celovec, Velikovec, Dobrlavas, Pliberk in Železna Kapla:

Podlistek.

† Simon Janežič.

(1841—1908.)

Dne 20. svečana 1908 so spremljali koroški Slovenci v velikem izprevodu svojega rojaka in rodoljuba, Simona Janežiča, k večnemu počitku. Kraj mesta Celovec so še enkrat blagoslovili truplo rajnkega, nato pa so ga odpeljali po ljubljanski cesti v domači kraj, v Št. Jakob v Rožu, kjer uživa zdaj sredi med svojimi rojaki mir in pokoj. Pokojnika so spremljale naše misli in hvaležni spomini njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil za razvitek družbe sv. Mohorja in s tem tudi za ugled vsega slovenskega naroda. Ker je vsem čč. gg. poverjenikom in pisateljem Mohorjeve družbe ime umrlega pokojnika dobro znano in ker so si mnogi tudi ž njim dopisovali ali prišli osebno z njim v dotiko, se nam zdi sveta dolžnost, da na tem mestu označimo in osvetlimo pokojnikovo življenje in delovanje na polju slovenskega gospodarstva in književnosti.

I.

Simon Janežič se je porodil v Lešah, pri Sv. Jakobu v Rožu na Koroškem, kot sin premožnih kmetskih starišev, iz iste rodovine, iz katere izhaja znani naš slovničar in slovstvenik, profesor Anton Janežič (1825—1869) in brat njegov, še zdaj živeči c. in kr. nadštabni zdravnik dr. Valentin Janežič (roj. 1832). Janežičeva rodbina nam tedaj živo dokazuje, da so resnične besede našega vrlega pesnika S. Gregorčiča:

Kar mož nebesa so poslala,
da večnih nas otmó grobóv —
vse mati kmetska je zibála,
iz kmetskih so izšli domóv.

Tudi naš mladi Šimen je bil za študiranje odločen. Oče so ga poslali v latinsko šolo v mesto Celovec, kjer je takrat že njegov brat Anton deloval kot profesor slovenščine. Po nižji gimnaziji je fant prestopil v kadetno šolo, kjer je vojaške nauke srečno dovršil ter postal potem l. 1865. častnik pri svojem domačem koroškem polku št. 7.

Dalje časa je služil kot kadet in poročnik na Gornjem Laškem, zlasti v Benetkah, in v naporni vojaški službi si je slabotni mladenič nakopal hudo srčno bolezen, tam je čestokrat pripovedoval, kako so ga pomilovali njegovi tovariši, da ni mogel opravljati vojaške službe. Naš rojak je bil na Laškem tako shujšal na pljučih, da so mu zdravniki le še kratko dobo življenja obetali. „Naš štabni zdravnik mi je enkrat rekel kar v oči, da mi je še k večjemu kakih štirinajst dni odločenih, pa ne več.“ Toda zdravniki so se motili. Krepka narava koroškega Slovenca je k sreči bolezen premagala, toda pljuča so le napol ozdravela in srčna hiba ga je spremljala do konca njegovega življenja. Samo ob sebi je umevno, da ni bil naš rojak več za vojaško službo. Leta 1869. so ga začasno odslovili iz aktivne službe ter mu določili 300 goldinarjev pokojnine. Tako je prišel šele 28 let star, kot pol invalid nazaj v Celovec. Vsi upi so bili uničeni, vsi dosedanji nauki in napori zastonj, ker ni moglo slabotno telo opravljati službe vojaške. Zaradi gmotne podpore pa mu je poverila vojaška oblast gospodarsko vodstvo v vojaški bolnišnici v Celovcu. Za to postransko službo je dobival 300 goldinarjev in tako je moral bolehni mož dolgo vrsto let živeti s pičlimi letnimi dohodki. Dostikrat je pokojnik zatrjeval, da bi brez bratove podpore ne mogel izhajati; „edina sreča v moji nesrečni bolezni je to, da živim pri bratu Valentinu in da mi njegova rodbina nadomešča lastno družinsko življenje“.

Vsi smo občudovali njegovo samotarsko življenje. Živel je vedno sam zase; ogibal se je vsake večje prijateljske družbe in ni obiskaval nikakih veselic ali hrupnih slavnosti. Tiho in mirno je teklo njegovo življenje. Le v majhnem krogu svojih celovških prijateljev se je čutil srečnega. Tu se je razgovarjal o vsakdanjih vprašanjih, tu se je poučeval o naših narodnih potrebah. Njegova ožja rojaka in prijatelja, Andrej in Lambert Einspieler, sta ga pa izkušala pridobiti za domače narodno delo, in to se jima je popolnoma posrečilo. Simon je bil namreč prav bistrega duha in se je zelo zanimal za slovensko in nemško slovstvo. Svoj prosti čas je uporabljal v to, da si razširi duševni obzor in si izpopolni svoje znanje v raznih vedah. Zlasti se je rad bavil s prirodopisjem, z zgodovino in z narodnim gospodarstvom. Njegova knjižnica nam izpričuje, da je mnogo čital in se mnogo učil Sploh je kazal velik praktičen pogled ter bil na.

g. **Franc Grafenauer,**
državni poslanec in posestnik na Brdu.

Volitve za splošno skupino se vršijo
v sredo, dne 24. marca 1909.
Morebitne ožje volitve se bodo vršile v soboto, dne 27. marca 1909.

V kmečki skupini:

II. Za volilni okraj **Velikovec - Dobrlavas:**
Grebinjski župan
g. **Florijan Ellersdorfer,**
posestnik v Ravžu.

III. Za volilni okraj **Pliberk - Železna Kapla:**
g. **Franc Grafenauer,**
državni poslanec in posestnik na Brdu.

Za slučaj, da zmaga g. Grafenauer v splošni kuriji, se je imenoval za volilni okraj Pliberk-Železna Kapla kot eventuelni kandidat
č. g. monsignor
Valentin Podgorc,
ravnatelj hranilnice in posojilnice v Celovcu.

IV. Za volilni okraj **Beljak - Paternion - Rožek:**
g. **Janez Vošpernik,**
posestnik v Zgornjih Jezercih pri Vrbi.

V. Za volilni okraj **Trbiž - Podklošter:**
g. **Jožef Škrbina**
p. d. Kažin, posestnik v Dolih pri Vratih.

Volitve v kmečki skupini se vršijo
v pondeljek, dne 29. marca 1909.
Morebiti potrebne ožje volitve se bodo vršile v sredo, dne 31. marca 1909.

Določitev kandidata za splošno skupino v volilnem okraju Beljak - Paternion - Trbiž - Podklošter - Rožek - Borovlje so zaupniki prepustili odboru političnega društva in se bo kandidat pravočasno objavil.

Vse kandidature so bile od zaupnih mož z navdušenjem sprejete. G. poslanec Grafenauer in gosp. msgr. Val. Podgorc sta pojasnila nečuveno postopanje nasprotnikov glede pomožne akcije za seno. Gg. zaupniki so bili ogorčeni, da si upajo nasprotniki pomagati z lažmi, če jim druga sredstva zmanjkajo.

Volilcem kmečke skupine: Celovška okolica - Borovlje na znanje!

Vsled posebnih razmer je g. Jakob Hofstätter kandidaturo za ta okraj odklonil, zajedno pa obljubil, da ostane prej ko slej zvest pristaš naše stranke in da bo za kandidata naše stranke z vso vnemo deloval. Vsled tega je politično društvo postavilo za kandidata

g. **Janeza Štrukl** p. d. **Vende,**
posestnika na Tibičah pri Dholici,

ki je izjavil, da sprejme kandidaturo. G. Štrukl je znan vrl narodnjak, ki se je že v marsikateri bitki z nasprotniki udaril in tudi zmagal. Še nedavno je z našimi ljudmi vzel Wieserju in Kiršnerju shod v Dušanjčah ob Vrbskem jezeru, je bil za ta shod izvoljen za predsednika in je pripomagal, da sta Kiršner in Wieser temeljito pogorela. G. kandidat se bo po možnosti v tistih krajih, kjer še ni znan, predstavil.

Zaupniki, v torek 9. t. m. je zadnji dan za reklamacije. Od vseh strani prihajajo poročila, da so nasprotni župani izpustili mnogo naših volilcev iz volilnih imenikov. Reklamirajte nemudoma!

Zakaj ne bomo volili Šumija?

Kar nas je na Djekšah zavednih kmetov, in ni nas malo, ne bomo volili učitelja Šumija. Šumi je toliko za nas kmete kakor letošnji sneg. Nas najbolj muči šolska oblast. Naši otroci so res pravi mučenci. Vsako drugo vreme prinese Djekšarjem drugega učitelja, umevno, da je to za pouk slabo. V jeseni lani smo imeli samo enega učitelja, in o novem letu se je raznesla vest, da bodo odšli g. nadučitelj. Pri večnih spremembah učiteljev se je dogajalo, da so šli 6letni otroci pogostoma v šolo zastonj eno uro daleč in še dalje in to tudi v najhujšem mrazu. Komaj so prišli v šolo, so se morali premraženi zopet vrniti domov. Kakšne pa so naše poti, tega nobeden, ki ni bil na visokih Djekšah, sploh ne more vedeti. Šolski sistem na Koroškem je tako le zato, da muči kmete in otroke. Pomislite: Trirazredno šolo imamo, pa enega učitelja in učiteljico za ročna dela. Šolska oblast bo storila najpametneje, če nam obljubi še en razred in odpravi še tega učitelja, ki ga imamo.

Saj bi bilo to prav po duhu sedanjega sistema, ki hoče že v vsaki luknji narediti šole, da bi ponemčevale, dela s tem nam kmetom strahovite stroške, če pa šole stojijo, pa šolska oblast ne dá učiteljev. Zakaj potemtakem stroški za stavbo šol? Ali meni šolska oblast, da imamo v teh hudih časih kmetje res preveč denarja? In v takih razmerah **naj bi še volili nemškonacionalnega učitelja Šumija?** Saj vemo, da nemškonacionalni učitelji ta šolski sistem odobravajo, in Šumi je **učitelj - kandidat** nemškonacionalne stranke. Kmetje, le pomislite, kako je učitelj-poslanec Mattersdorfer strupeno napadal v deželnem zboru g. Grafenauerja, ker je zahteval pametno spremembo učnega načrta naših ljudskih šol.

In skoro vsi nemškonacionalni „kmečki poslanci“, tudi Kiršner, Plešivčnik, Oraš, Fišer in drugi, kakor je poročal „Mir“, so glasovali proti pametnemu Grafenauerjevemu predlogu, in ko je bil predlog odklonjen, so klicali „bravo“! Mi kmetje pa kličemo takim zastopnikom: „škandal“! Zdaj pa naj bi volili še enega nemškonacionalnega učitelja za poslanca? Nikdar in nikdar! Kmetje, agitirajmo proti takemu kandidatu in dajmo vsi glasove našemu kmečkemu kandidatu

g. **Florijanu Ellersdorferju,**
grebinjskemu županu in posestniku v Ravžu.

Šumija ne marajo tudi nemškutarski kmetje. Vsilila ga je le nemškonacionalna gosposka stranka. Saj smo izvedeli na zaupnem shodu v Celovcu od Zilanov, da se je Šumi predstavil v Čajni nemškutarjem za kandidata. Navzoči nemškutarski kmetje pa so ga vprašali, kdo da ga je postavil za kandidata, češ, mi kmetje ne. Ker pa je bilo na Zili grozdje prekislo, zato bi je rad zobal v okraju Velikovec - Dobrlavas.

Nobeden zaveden kmet ne sme dati nemškonacionalnim kandidatom svojega glasu!

Kdor voli nasprotnega kandidata, je izdajalec kmetskega stanu, nima pravice pritoževati se črez slabe razmere med kmeti, ker jih s tem sam hoče imeti še zanaprej.

Volilno gibanje.

Iz Roža. Rož stoji tudi že v znamenju volilnega boja. Kakor povsod, delujejo tudi tukaj nasprotniki z vsemi sredstvi na to, da bi ljudstvo zaslepili. In ker drugače ne gre, so začeli raznašati gorostasne neumnosti o njim neljubih osebah. Kakor sem čul, ko sem hodil skoz Sveče, imajo nekateri posebno na kaplana piko. Ker mu ne morejo ničesar očitati, začeli so docela izmišljene stvari razširjati, reči, ki jih noben pameten človek ne verjame. To pa samo raditega, da bi ga pripravili pri ljudstvu ob vsako zaupanje. Toda varajo se. Strah je, ki jim dela hude zmešnjave. Volilci, le vrlo naprej, posebno ki ste v Svečah in Bistrici. Tudi v Svečah se je začelo že daniti. Kakor čujemo, bo kmalu bogata knjižnica ustanovljena in v kratkem času se bo že lahko mislilo tudi na ustanovni shod prepotrebnega društva. — Le tako naprej! Rožan gre na dan in prtene je — strah!

Volilni shod v Ločah pri Ahacu. Vkljub visoko zapadlem snegu se je zbralo precejšnje število volilcev. Shodu je predsedoval splošno priljubljeni župan g. Šaler. Kandidatni govor g. Vošpernika je bil sprejet z zanimanjem in veliko pohvalo in Vošpernikova kandidatura soglasno potrjena. G. dr. Brejc je razkrinkaval nemškonacionalno stranko, njeno protiljudsko delovanje v deželnem zboru, zlasti z ozirom na Slovence, bičal krivičnost sedanjega volilnega reda in davčnega sistema ter je žel za to burno pohvalo. Zborovalci so vsi obljubili, da pridejo na volišče do zadnjega moža in pripeljejo s seboj še sosede.

Iz Zilske doline. Naši nasprotniki so čisto zbegani in pobiti. Ko je leta 1905 kandidiral Fischer, je celo mnogo nasprotnikov zmigavalo z glavami, ker niso hoteli verjeti, da je Fischer za deželnega poslanca pripraven in sposoben. Te nezadovoljneže so tedaj z vse mogočimi obljubami pregovorili, da so nazadnje vendarle Fischerja volili. Pretekla so tri leta in Fischer je prišel tako rekoč praznih rok domov. Tisti, ki so o njem dvomili, so obdržali prav, raditega se nasprotniki niso upali več Fischerja za kandidata

---

sproten vsem sanjarijam. Tudi za leposlovje se je zanimal ter iskal v njem duševnega razvedrila; zlasti se mu je priljubilo dramatsko pesništvo in glasba. Edina zabava, katero je užival, je bilo gledališče. Skoro vsak večer si ga videl v gledališču, kjer je z velikim zanimanjem skoz desetletja zasledoval razvitek dramatske in glasbene umetnosti.

Tako si je naš upokojeni poročnik pridobil polagoma ugled pri svojih znancih in prijateljih v Celovcu in ti so ga pregovorili, da je začel posvečevati svoje moči narodnemu delu, zlasti družbi sv. Mohorja. Najpoprej je Simon pomagal družbenemu tajniku Lambertu Einspielerju pri urejevanju knjig in blagajniku Andreju Einspielerju v denarstvenih zadevah, ker sta bila oba s svojimi službenimi opravili preobložena. Ob enem je prevzel po smrti Umekovi uredništvo leposlovnega lista „Besednika“ v Celovcu ter ga je tri leta (1872—74) urejeval.

Tako je krenil Janežič tudi na slovstveno polje ali to mu ni ugajalo, ker ni čutil v sebi pisateljske moči. Bolj je bil navdušen za gospodarsko stroko in svoje znanje je porabil odslej naprej Mohorjevi družbi v korist.

„Besednik“ nam poroča v 2. številki dne 10. svečana l. 1874., da je bil namesto učitelja Gregorja Somerja, ki se je preselil zaradi nove službe iz Celovca, enoglasno za odbornika Mohorjeve družbe izvoljen Šimen Janežič, „urednik „Besednika“, ki je že več let neutrujeno pomagal tajniku in blagajniku urejevati družbene zadeve.“ Dne 31. prosinca l. 1874 se je Šimen udeležil prvikrat odborove seje. Črez 30 let je opravljal potem gospodarske posle kot odbornik ter urejal in pripravljal vsako leto družben „Imenik“, dokler ni, prisiljen zaradi bolezni, odložil svojega mesta koncem l. 1905.

II.

Z gospodarskim razvitkom družbe sv. Mohorja je ozko zvezano delovanje Šimna Janežiča. Prvi najvažnejši korak na gospodarskem polju je storil družbeni odbor s tem, da je ustanovil lastno tiskarno leta 1871. Takrat je sicer družba štela le 17.395 udov, a če pomislimo, da je odbor za l. 1871 razposlal 104.370 knjig svojim udom, uvidimo takoj potrebo lastne tiskarne. Tako je namreč družba postala neodvisna od nemških tiskaren v Celovcu ter ni bila več prisiljena, tujim tiskarnam plačevati visoke cene za tisk in papir. Za leto 1872 so se že vse družbene knjige tiskale v lastni tiskarni in iz nje se je prvikrat razposlalo 113.550 knjig. Mohorjeva tiskarna pa ni tiskala samo svojih knjig, temveč prevzemala je tudi zasebna dela ter sklenila, zalagati in izdajati knjige, ki niso družnikom namenjene. Od dobrega in previdnega vodstva je bilo tedaj odvisno, ali bo Mohorjeva tiskarna uspevala ali ne. Ko je stopil Šimen Janežič v družbeni odbor, je bil takoj izvoljen v odsek, ki je imel nadzorovati tiskarnično premoženje, določevati, kaj se naj založi ali prevzame v delo, ter pregledovati račune in knjige. Kakor čestokrat pri novih podjetjih, pokazale so se tudi pri naši tiskarni sprva mnoge težkoče; nedostajalo je pravega gospodarja, knjigovodstvo je šepalo in pregled ni bil jasen. V tej zadregi je izročil odbor našemu pokojniku nalogo, da vodi in nadzoruje vse račune in knjige v tiskarni in da prevzame takorekoč vodstvo vsega podjetja. Ta odborov sklep je bil srečen. Odslej naprej je družbena tiskarna izvrstno delovala, si razširila svoj delokrog ter donašala družbi pričakovani dobiček. Dobivali smo vedno več zasebnega dela in postranski zaslužek tiskarne je rastel od leta do leta. Največji nedostatek pri tiskarni pa je bil ta, da družba ni imela lastne hiše. Ker je število udov vedno naraščalo (l. 1875 je bilo že 26.336 udov), se ni mogla tiskarna v najetih prostorih več gibati; skladišča za toliko knjig so bila premajhna. Zatorej je odbor kupil na Benediktinskem trgu lastno hišo, in odbornik Janežič je prevzel družbeno poslopje v svojo oskrbo. Leta 1878 se je v lastni hiši nastanila pod Janežičevim nadzorstvom družbena tiskarna in družbena knjigovezница. Vse račune in gospodarske zadeve je vodil odslej Janežič in to s tako vnemo in natančnostjo, kakor je bil tega vajen od službe vojaške.

(Konec prihodnjič.)

Društvu slovenskih književnikov in časnikarjev je tovarnar in trgovec gosp. Ivan Jebačin v Ljubljani zopet daroval znatno svoto 100 kron, za kar mu odbor tem potom izreka toplo zahvalo, priporočujoč slovenskemu občinstvu, naj velikodušnega darovalca krepko podpira sosebno z naročevanjem njegove izborne kavine primesi.

postaviti. Šli so torej in iskali naslednika. Potrkali so pri vseh svojih veljakih po Zilski in Kanalski dolini, pa vsak je odklonil. Že to kaže, da so nasprotniki sami prepričani, da to pot propadejo. Nazadnje so bili celo veseli, ko je kandidaturo sprejel Simon Michor iz Čajne. Ta mož je čisto pred kratkim pogorel. Ljudje pravijo, da je to znamenje, da bo tudi njegova kandidatura pogorela.

Iz Kanalske doline. Kmečki volilci so silno ogorčeni, ker jim nemškonacionalna stranka zopet ponuja kandidata iz Zilske doline. Ko je pred tremi leti kandidiral Fischer, ga že Kanalčani niso marali in so ga volili le raditega, ker se jim je obetalo, da bo Fischer vsako leto v vsaki občini posebej prišel poročat in vprašat za želje kmetov dotične občine. Fischer pa v treh letih še enkrat ni prišel v Kanalsko dolino, tako da Kanalčani v tem času pravzaprav niso imeli nobenega poslanca. Raditega se tudi med nasprotniki govori, da Michorja ne bodo volili. Pač pa uživa **kmečki kandidat Jožef Škrbina p. d. Kažin** med tukajšnjim prebivalstvom veliko spoštovanje in zaupanje. Kažina hvalijo kot umnega gospodarja, dobrega poznavalca kmečkih potreb in koristi in kot moža blagega, za kmeta vnetega srca. **Kažin je pravi kmečki kandidat.**

Djekše. (Obupne razmere.) Cenjeni gosp. urednik in tudi bralci „Mira“! Gotovo vas bo zanimalo, ako vam kaj poročamo iz hudega kraja. Letos je ta kraj zares hud kraj in morda malokje drugod tako občutijo lansko sušo, kakor pri nas. Polovico posestnikov je že brez krme; dozdaj smo sekali hovje in krmili živino, zdaj pa je padel zopet nov sneg. Mislili smo, da spustimo živino, da bi pobirala suho travo, zdaj pa nam je izpodletel še ta up. Posebno hudo je pa tudi za vodo; vsak kmet mora iti po vodo v potok, če si hoče kaj skuhati, in tudi živino morajo goniti k potoku, da se napije. Veseli smo pričakovali pomoči, ko smo slišali, da je Grafenauer izposloval še 50.000 kron. Pa kaj nam to pomaga sedaj! Razdelil jih ni gosp. poslanec Grafenauer, ampak „Futternotstandskomitee“ je nakupil za nje krmo in jo razdelil tako, da vlada ogorčenje. V občini Važenberg so dobili menda podporo vsi večji posestniki, kateri so prej seno prodajali. Čeravno se je g. Nagele hvalil na Djekšah o svojih podporah, nam je pa zdaj vendar obupati. Prodali bi živino, ko bi jo kdo kupil, ker je pri nas zares živinska lakota. G. poslanec Nagele, če nam že kot naš poslanec niste mogli izposlovati podpore, bi bili vsaj lahko pri „Notstandskomitee-ju“ dosegli, da bi bili prejeli podpore tisti, ki so podpore res potrebni. Če se ne motimo, ste itak v tistem odboru. To bi bilo vsekako bolje, nego da ste prišli k nam hvalit svojo nemškonacionalno naklonjenost napram kmetom. Takega zastopnika si ne bomo nikdar več izvolili, sploh nobenemu nemškemu nacionalcu ne damo več glasov.

Prevalje. (Volilni shod.) Vkljub slabemu vremenu je bil volilni shod g. Grafenauerja dne 28. svečana pri Šteklu prav dobro obiskan. Z glasnim pritrjevanjem sledili so zborovalci poltretjo uro trajajočem govoru g. poslanca, ki je neusmiljeno bičal slabo gospodarstvo nemških nacionalcev v deželi, osvetlil naše šolske razmere itd. Dal Bog, da bi shod obrodil dobrih sadov za volitev!

Koroške novice.

Sneženi zameti ovirajo neprestano promet na železnicah, zlasti po Zilski, Kanalski dolini in v Rožu. Med Žabnicami in Volčjovasjo je zasul sneg cel vlak. Med Podrožčico in Ledenicami je zametel sneg stroj. Ko so odmetali sneg, se je sprožil z gore nov plaz in zopet zasul stroj. Po nekaterih krajih je padel sneg tri metre visoko. Od leta 1879 ne pomnijo ljudje več toliko snega. Tedaj se je nad Plajbergom nad Beljakom utrgal plaz in pokopal več hiš z ljudmi vred.

Medgorje. Pri četrti občinski volitvi za prvi razred so dobili v petek, dne 26. m. m., naši 13, nasprotniki 20 glasov. Tudi g. dr. Brejc in g. Grafenauer sta bila prišla. Zmaga je bila nasprotnikom omogočena le s tem, da imajo več častnih občanov nego je sicer v prvem razredu volilcev. Strahoval bo Medgorjane od tujcev izvoljeni Sušnik, in upamo, da bo zdaj vendar enkrat znal razpisovati občinske volitve. Heil!

Grabštanj. (Pogreb.) Dne 24. svečana se je v cvetu let preselila v boljše življenje Frančiška Oraž pd. Hanijeva, v 28. letu starosti. Zavoljo svoje prijaznosti, delavnosti in lepega obnašanja je bila povsod priljubljena. Bolehala je že eno celo leto, a zadnje štiri mesece jo je bolezen vrgla na postelj, iz katere pa ni več vstala, akoravno si je tako srčno želela zdravja. Pogreb je bil v petek 26. m. m. ob navzočnosti dveh duhovnikov, cerkvenih pevcev in ogromnega števila ljudstva, posebno pa deklet, katere so ji v slovo podarile krasen venec z napisom: „Zadnji dar ljubezni od grabštanjskih deklet!“ Občevala je veliko z gospodo v mestu, zraven pa nikdar ni zatajila, da jo je rodila slovenska mati. Sploh je bila vzor lepega krščanskega in deviškega življenja. Žalujoče stariše in sestro naj tolažijo besede: „Le križ nam sveti govori, da zopet vid'mo se nad zvezdami.“

Sv. Peter pri Grabštanju. (Smrt.) Umrl je tukajšnji mizar Jožef Kic. Sveti mu večna luč!

Škocijan. (Ljudsko gibanje.) „Ni dobro, če bi človek sam vlekel voz življenja,“ tako je dejalo nekaj tukajšnjih mladeničev in deklet. Vpregli so se v zakonski jarem: Paul Cidaj in Terezija Koltrič v Vogljah; Jos. Petrič pd. Mark in Marija Škof — Kuštrova na Selu; Jos. Ribeželj — Ižep v Rikarjivasi in Jožefa Kranjc, Plešovnikova na Lancovi; Jurij Kranjc — Jozrov in Uršula Hamrova v Samožnivesi. Da bi le srečni bili novoporočeni pari!

† A. Eberwein. V petek, 26. sveč., smo ob veliki udeležbi ljudstva pokopali Antona Eberwein pd. Dobrovnikovega očeta v Srejah pri Škocijanu. Rajni ni bil tukajšnji rojak, temveč se je l. 1854. zraven drugih Eberweinovega imena in pokoljenja priselil iz Bavarskega na Koroško, se tukaj udomačil in privadil popolnoma slovenski govorici. Četudi ni bil slovenske matere sin, je vendar, ker je spoznal, da je pri nas pravica in versko prepričanje doma, zmiraj odločno in neomahljivo stal na naši strani. Naravnost vzorno in zgledno je bilo njegovo življenje in zato ga je tudi vse spoštovalo radi njegove ponižnosti in krščanske ljubeznivosti. Svoje otroke je vzgojil kot krščanski mož in oče v pravem duhu. Dve izmed njegovih hčera sta postali redovnici, ena s. Koleta je pri elizabetinkah, druga s. Katarina pri uršulinkah. — V prisrčni kratki nagrobnici se je rajnega spominjal domači g. župnik. Naj si odpočije blaga duša nad zvezdami od trudapolnega življenja!

Kokij pri Dobrlivasi. (Poroka.) „Tako prijetno pa že davno ni bilo na kaki „hojseti“ kakor danes,“ s takim mnenjem so se vračali svatje na pustni torek od Mežnarjeve gostilne domov. Pa vsaj se je tudi poročila hči trdnega slovenskega korenjaka, Sekolova Roza, z mladim Podevom v Belovčah. Peli smo veselo in bili židane volje, zraven pa nismo pozabili svojih narodnih dolžnosti. Položili smo Ciril-Metodovi družbi 10 K kot dar na oltar.

Št. Lipš. (Shod), katerega je priredilo naše slovensko izobraževalno društvo v nedeljo, dne 21. svečana, se je nepričakovano dobro obnesel. Prišli so vrli Slovenci iz vseh bližnjih krajev, tako, da so bili prostori kar natlačeni. Kot govornik je nastopil č. gosp. kanonik Dobrovc iz Velikovca, ki je v zelo poučnem govoru razložil vzroke slabega gospodarskega položaja kmetskega stanu, draginjo, visoke davke, globoko zadolženje, zapravljivost — in je navedel pripomočke, kako temu odpomagati, kakor zadružništvo, razdolženje kmetskih posestev, olajšave vojaške službe, posebno pa spremembo učnega načrta v naših šolah na deželi, v katere naj pride več gospodarskega pouka. Ali kako to doseči? S tem, da volimo poslance, ki ne bodo samo obljubovali, ampak za kmeta resnično delali. Po govoru so fantje uprizorili igro „Kazen ne izostane“ in dekleta „Čašico kave“, katera je vzbudila mnogo smeha. Pevski zbor je zapel nekaj narodnih, in letošnji pust se je zaključil z neprisiljenim veseljem.

Železna Kapla. (Shod.) Zadnje zborovanje našega slov. kat. izobraževalnega društva, spojeno s pustno veselico, se je nepričakovano dobro obneslo. Govor je bil poučen in je obravnaval snov: Zakaj vera pri toliko ljudeh vedno bolj in bolj peša in zakaj vera tudi za današnje dni ni zgubila svoje vrednosti in svojega pomena. Bodimo vneti verniki sv. kat. cerkve ne samo doma, temveč tudi v javnem življenju, na potih, v gostilnah, pri volitvah! Dobre za človeka so resne misli in trdni sklepi, a prijetno za naše srce je tudi pošteno veselje. Za to pa so skrbele pri shodu naše prireditve na odru. Na splošno pohvalo so nastopile tudi to pot naše marljive igralke zopet z novo igro: „Jeza nad petelinom in kes“. Marljivost zasluži pohvalo. Dekleta, le tako naprej za blagor naroda! Ta zadnji shod pomeni za naše društvo zopet en korak naprej. Nastopili so namreč na njem prvokrat tudi fantje! Kako navdušeno je nastopil prvič v samostalnem govoru tajnik našega društva, g. Vinc. Pečnik! Njegove prepričevalne, gorke ljubezni do naše sv. vere in do našega zatiranega naroda polne besede, so segle nam vsem globoko v srce. Ljudstvo drago, glej, ti si se temu čudilo, a vedi, to je prvi sad našega društva. Bog daj, da bi jih še bilo več! Pa tudi na odru so se fantje skušali. G. Vincenc Pečnik in prvi knjižničar, Fr. Prušnik, sta prav spretno uprizorila šaljivo igro: „Kmet in fotograf“ in sta žela za svoj trud od strani občinstva z gromovitim ploskanjem obilo priznanja. Drugič pa še drugi! Gramofon pa nam je sviral vmes dokaj lepih koračnic in nam zapel namesto pevcev mnogo lepih slovenskih pesmi kakor „Slovenec“, „Stoji, stoji Ljubljanca“, „Domovina, mili kraj“ in dr. Našemu zaslužnemu svečarju, g. K. Pacherju, pa naj bo za to, da nam je blagovolil posoditi gramofon, izrečena iskrena zahvala.

Železna Kapla. (Inštalacija) novega župnika, preč. g. Matija Germ, dosedanjega župnika v Rablju pri Trbižu, se je v nedeljo, dne 21. svečana, prav slovesno izvršila. V znamenje, da se vrši v župnišču prav izvanredna slavnost, zato je plapolala raz cerkveni stolp zastava in so bili vhodi v cerkev in župnišče primerno okrašeni. Da bo ljudstvo svojega novega dušnega pastirja spoštovalo in se njegovih naukov trdno uklepalo, to je pokazalo že na dan inštalacije, ko je vkljub ne prijaznemu vremenu prihitelo od vseh strani v tako obilnem številu. Najlepši sprejem, katerega more ljudstvo svojemu dušnemu pastirju napraviti, če se v tako ogromnem številu udeleži njegove prve sv. maše v novi župniji. Inštaliral je g. župnika preč. gosp. Matija Randl, prošt in dekan iz Dobrlevasi, ki je po končani inštalaciji novega g. župnika v lepih in izbranih besedah tudi predstavil vernikom. Prešinjen prave pastirske ljubezni do vseh vernikov je bil prvi nagovor novoumeščenega g. župnika na njegove nove farane. Da bi njegov prelepi pozdrav: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, s katerim je začel svoje pastirsko delo v naši fari, našel odmev v vseh naših srcih, v to pomozi Bog! Po slovesni asistirani peti sv. maši je bila ta cerkvena slavnost končana. Daj Bog, da bi bil novi g. župnik med nami še dalje kakor je bil v Rablju in da si tudi tukaj steče istih zaslug in uživa tudi tukaj med nami isto priljubljenost kakor na prejšnji fari. Na mnoga leta!

Djekše. Po veselem pustu nastopil je žalosten post. Zboleli so nam gosp. župnik Karol Hraba in prav nevarno; strašna žalost je zavladala med farani, posebno v nedeljo, dne 28. t. m., ko ni bilo božje službe. Čeravno je bilo slabo vreme, nabralo se je veliko ljudi v cerkvi k rožnemu vencu.

Djekše. (Razno.) Štiri poroke smo imeli pri nas na pustni čas. Bilo bi vsakokrat prav veselo, da niso prišli dvakrat razsajati nemškutarski fantje iz Krečic in Št. Urha. Obnašali so se tako, kakor se sploh more obnašati le kak nemškutar v svarilen zgled vsem poštenim in veselim Slovencem. Poleg g. župnika, ki je zbolel na pljučnici in ga je 28 m. m. obiskal g. zdravnik dr. Hudelist, je v naši župniji mnogo bolnikov.

Prevalje. (Predpustna veselica.) Kaj prijetno smo se imeli na pustno nedeljo pri Šteklu tudi brez plesa in brez pustnih šem. Naši fantje so nas zopet iznenadili z novo veseloigro „Občinski tepček“, ki nudi, vzeta iz preprostega kmečkega življenja, obilo zabave. Na vsa usta smo se smejali burkam hlapca Jaka, medtem, ko nas je navihani policaj farbal s svojimi doživljaji v Meksiki. Zvitemu pisarju vsa učenost in prebrisanost ni pomagala; zmagala je navsezadnje vendarle glavica zaničevanega občinskega tepčka Jurca. Občinski očetje pa so se prevarani od lažikomisarja, od župana pa nasičeni z gnatjo in piščanci veselo vračali od občinske seje domov. Č. g. Rozman nam je med igro razkrinkal pustne šeme naših nasprotnikov, ki se nam v obraz dobrikajo, pod svojo ovčjo obleko pa skrivajo volčjo kožo. Dal Bog, da bi njegov nauk padel na rodovitna tla. Po igri pa so naši vrli tamburaši udarjali tako močno, da se nam je kar srce tajalo veselja. Da bi nam pripravili še več takih prijetnih uric!

Prevalje. Raztrošena je tukaj novica, da namerava naš na slovenski program in od slovenskih kmetov izvoljeni župan „Poldej“ našo od slovenskih narodnjakov ustanovljeno hranilnico spraviti v nemške roke. „Poldej“, tvoj županski prestol ne stoji tako dobro, kakor morebiti misliš, „kann stürzen über Nacht“ in ti ne pomaga nobena žavba, tudi tvoj „Leibblatt Štajerc“ ne. Svetujemo ti: bodi bolj ponižen, drugače ti bomo zagodili drugo. *Prevaljski narodnjaki.*

Borovlje. (Od naše c. kr. davkarije.) Zopet se je zgodil slučaj, ki je mogoč edino le pri c. kr. uradih na slov. Koroškem, zlasti pri nas v Borovljah, kjer se iz slovenskih strank takorekoč norce brijejo in jih naravnost žalijo. Dne 22. svečana gre neki odbornik in tajnik „Hranilnice in posojilnice v Borovljah“ plačevat za isto pristojbine in rentni davek. Ker je posojilnica slovenska in slovensko uraduje, si je preskrbela

za to potrebne tiskovine na lastne stroške, akoravno bi jih imela dobiti od c. kr. davkarije zastonj. Ko odda v svrho plačila v dveh izvodih pravilno izpolnjene listine, prečrta davčni praktikant Simoner slovensko besedilo rdeče in spiše mesto istega nemško. In to dejanje si je upal opravičevati z besedami: „Wer kann mich zwingen, daß ich soll windisch lernen!“ Čudne so razmere v naši Avstriji, da sme naš narodni čut žaliti in naše pravice kršiti nekaznovano že vsak praktikant. Stranka je seveda protestirala proti takemu postopanju, kar ji pa še na to odgovoril ni. Uradnik v slovenskem okraju, kakor so Borovlje, slovenski ni hotel govoriti.

Bistrica v Rožu. (Sneženi zameti.) Velikanski snežni zameti so nastali zadnji teden po celem Rožu. V nedeljo, dne 28. svečana, je brzovlak, ki vozi iz Celovca ob 6. uri 47 min. in pride ob 7. uri 32 m. na Bistrico, močan plaz popolnoma zasul, tako, da je bil promet popolnoma ustavljen. Šele po večurnem, neumornem delu je vlak zopet mogel voziti naprej. Vsi drugi imajo velikanske zamude. Druga nesreča se ni zgodila.

Marija na Zili. (Nova slika akademičnega slikarja Markoviča.) Naša cerkev je dobila za post izredno krasno sliko za veliki oltar: Kristus poti na Oljski gori krvavi pot. Omislil je sliko gosp. Mihael Grafenauer p. d. Janah, brat g. poslanca Grafenauerja. Izrekamo mu tem potom najiskrenejšo hvalo. Delo je res v kras cerkvi in priča o velikih zmožnostih g. Markoviča. Res je velika škoda, ako dajejo cerkvena predstojništva denar v tuje dežele za manjvredno blago, ko bi dobili pri domačih umetnikih res umetnine za isto ceno. Pri nas imamo vsi veselje s sliko in zahvaljujemo g. Markoviča, da nam je naredil za sveti postni čas ta res srce povzdigujoči umotvor.

Brdo ob Zili. (Naši fantje pa znajo.) Dne 21. svečana, na pustno nedeljo, napravili so fantje našega izobraževalnega društva v gostilni Matevža Grafenauer v Veliki vasi igro: „Eno uro doktor“. Igra je prav dobro uspela. Posebno dobro jo je pogodila Cilka Grafenauer. Njen nastop in lepo izgovarjanje besed so vsi občudovali. Pozna se ji pač, da je obiskovala narodno šolo v Velikovcu.

Gospodarske stvari.

Gospodinjstvo in alkohol.

Najnevarnejši sovražnik človekov je alkohol, največja šiba za človeški rod pa alkoholizem — pijančevanje. Tekočina, ki jo proizvajajo žganjarne s pomočjo prekapanja ali destilacije in s kipenjem (vrenjem), obvladuje svet v toliki meri, da vpliva uživanje alkohola zelo mogočno na javno blagostanje, seveda v najslabšem pomenu besede in da so na potu pogina celi rodovi, ki se vdajajo alkoholu.

Naloga države bi bila v prvi vrsti, da se z vsemi možnimi sredstvi loti boja proti opustošenju te more. Toda kako malo stori naša država v tem oziru! Okrajna glavarstva naravnost širijo to kugo, ker dovoljujejo gostilniške in žganjarske koncesije brez konca in kraja.

Ker država ne izpolnuje ene svojih najsvetejših dolžnosti, zato se mora podati v boj druga četa: javno mnenje.

Kot eno najizdatnejših sredstev za ohranitev slovenskega naroda ob jezikovnih mejah smatramo nalogo, da z vsem možnim prizadevanjem, z govori po društvih, s spisi in tudi lastnimi lepimi zgledi popolne zdržnosti mnogih naših mož in žena, ustvarimo z božjo pomočjo v našem ljudstvu novega duha, po besedah psalmistovih: „Spiritum rectum innova in visceribus meis, obnovi pravega duha v mojem srcu!“

Ta pravi duh v srcu našega naroda, prešinjen globokega prepričanja o škodljivosti alkohola in o strašnih posledicah alkoholizma, bo edini v stanu odpraviti dosedanje pogubne pivske in pijanske razvade, izpremeniti naše popolnoma napačno življenjsko naziranje z ozirom na alkohol.

Med Slovenci že deluje list „Zlata doba“ za treznost in napredek našega naroda. Stane 2 K na leto in se pošilja denar na upravništvo v Ljubljani, Marijanišče. Naj bi ne bilo nobenega društva, nobene ljudske, farne in šolske knjižnice, nobene slovenske hiše, ki more utrpeti na leto 2 K, brez „Zlate dobe“.

Posebno oni, ki so imeli v svoji hiši, ali po nemili usodi še imajo kakega pijanca v hiši, naj bi že zaradi njega naročili „Zlato dobo“.

Ker pa je zadeva alkoholizma tako izredno velike važnosti za mali naš slovenski, pa tudi za vsak drug narod, da brez treznosti (to uči bridka izkušnja!) ni mogoč noben napredek ne na verskem polju, ne v izobrazbi, ne v zdravstvenem in gospodarskem, ne v političnem in narodnem življenju, zato nam menda ne bo odrekel „Mir“ včasih po nekoliko prostora, da zamoremo polagoma pokazati kralja „Alkohola“ v vsej njegovi grdobiji.

Na Švicarskem so izdali nedavno dragoceno delo „Grafične tabele k alkoholnemu vprašanju“ pri Rob. Willenegger, Curih. Stane 36 K.

Iz teh tabel posnemimo danes nekoliko podatkov.

V svoji knjigi „Proti našemu dednemu sovragu“ pravi Blocher: „Ni ga človeka (socialista), ki bi si upal ugovarjati, da ima alkoholizem globoko svoje korenine, da je uboštvo, pomanjkljiva hrana, da so slaba stanovanja, predolgi delavni čas, da je vse to ravno toliko vzrokov, ki vplivajo na razvoj tega zla.

Toda, kakor drugod, tako se godi tudi tukaj: Ako revščina podpira pijančevanje (alkoholizem), tedaj je na drugi strani tudi pijančevanje vzrok uboštva in ponenravelosti (demoralizacije). In ubogo delavstvo (pri pisatelju: socialistični proletarci) imajo imenitno dolžnost, da napadejo ne le zunanjega sovražnika, kapitalizem, denarne mogotce brez srca, ampak obrniti morajo svoje meče tudi proti notranjemu sovražniku, ki gloda na njihovem črevesju; ta sovražnik se imenuje: napačne umetne potrebe, h katerim spada v prvi vrsti uživanje alkoholnih pijač (žganja, vina, piva), kajti te namišljene potrebe požro večino dohodkov in končajo najboljše moči delavčeve.“

Kako resnične so te besede, ki jih je sicer govoril voditelj belgijske socialne demokracije, dr. Emil Vandervelde, ki pa ravno tako veljajo nam krščanskim socialcem in vsem ljudem.

Kako veliko ulogo pač igra alkohol v bilancah posameznih držav, pa tudi v računih družin, posebno delavskih družin, kojih zaslužek dostikrat niti ne zadostuje v pokritje najnujnejših življenskih potrebščin. (Dalje prih.)

Društveno gibanje.

Slov. kršč.-soc. „Zveza“ za Koroško (Kosarnske ulice št. 30.) naznanja, da ji je pristopilo „I. koroško tamburaško društvo »Biserica« v Celovcu“ (štev. 21.) — Nameravani in sklicni občni zbor „Zveze“ za zadnjo nedeljo, dne 28. svečana t. l., se je moral preložiti zaradi skrajno neugodnega vremena, vsled česar je bila udeležba z dežele umevno, prepičla. (Tudi našega tajnika-blagajnika je zapadel sneg, tam nekje za Beljakom!) — Vsa čast pa zastopnikom naših društev z dežele (Vogrč, Št. Vida, Št. Lipša, Št. Janža in Podravelj), ki so vkljub takemu vremenu, navdušeni za sveto narodno stvar, prišli. Hvala vam, slovenski mladeniči, za dokaz najlepšega priznanja, da hodimo pravo pot; s svojim obiskom ste je nam dali. — Občni zbor se torej preloži na nedoločen čas. Na zdar!

Dobrlavas. Ker na prvo postno nedeljo nismo mogli zborovati, je naše kat. slov. izobraževalno društvo preložilo mesečno zborovanje na drugo postno nedeljo, dne 7. sušca. Pridite polnoštevilno! *Odbor.*

Politične vesti.

Sporazumljenje med Avstro-Ogrsko in Turčijo.

Sporazumljenje med našo državo in Turčijo je doseženo, in sicer prej, nego je bilo to vsled znane počasnosti turške vlade v enakih zadevah pričakovati. Ta naglica je vsekako hvalevredna, a manj hvalevredna se nam zdi hvalisana avstrijska diplomacija, ki se ji je posrečilo sporazumljenje. Avstrija plača Turčiji za turško državno posest v Bosni in Hercegovini 54 milijonov kron in se na korist Turčiji odreka Novipazarju. Nadalje se Avstrija zaveže v teku dveh let skleniti s Turčijo trgovinsko pogodbo, seveda na korist Turčiji, in mora opustiti na vzhodu na turškem ozemlju 12 poštnih postaj in bo tako vpliv naše države na vzhodu omejen.

Največja napaka naše diplomacije se nam zdi, da je Turčiji kar vnaprej ponudila Novipazar; že geografska lega nam pravi, da spada Novipazar ali k Bosni in Hercegovini ali pa k Srbiji, k Turčiji pa ne. Če bi bila naša diplomacija ponudila Novipazar Srbom, bi bila vojna nevarnost s Srbijo odpravljena, Turčija bi se bila z drugimi ugodnostmi tudi prav rada zadovoljila, in bilo bi vse prav. Sicer pa sporazumljenje s Turčijo pomeni zmanjšanje vojne nevarnosti in je v tem zmislu tudi avstrijsko časopisje veselo pozdravlja.

„Mir“ je edino glasilo koroških Slovencev!

Oslabelost

bodisi prirojeno, ali vsled bolezni, odstranja hitro in zagotovi zdravje in moč SCOTT-ova emulzija.

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom SCOTT-ovega ravnanja.

Za občutljive,

kateri ne morejo prenašati ribjega olja, je SCOTT-ova emulzija najboljše sredstvo. Ta ima tudi prednost, da je trikrat redilnejša kakor navadno ribje olje.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kaj je novega po svetu.

Ljubno v Savinjski dolini. (Zahvala.) Družba sv. Mohorja je podarila knjižnici našega „Bralnega društva“ 80 različnih, lepih knjig. Za to se ji izreka iskrena zahvala!

Družba sv. Cirila in Metoda ima v zalogi mnogo in prav lepih velikonočnih in spomladanskih razglednic. Odlikujejo se po raznovrstnosti, kakor tudi po svoji dovršenosti.

Tek,

zdrav želodec, nobenih slabosti nimamo, odkar rabimo Feller-jeve odvajalne Rabarbara-kroglice z znamko „Elsa-kroglice“. 6 škatlic franko 4 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, trg Elsa 67 (Hrvatsko). *Elsa.*

Podpirati češko industrijo je naša dolžnost. Če torej potrebujete platno, cefire, kanafase, oksforde in sploh vsakovrstne tkalske izdelke, obrnite se z zaupanjem na bratsko firmo (tvrdko) Jos. Suchánek, tkalska in razpošiljalska tvrdka v Novem Hrádku pri Novem Mestu nad Metuji na Češkem. Zahtevajte vzorce.

Priporočujemo našim družinam

Kolinsko cikorijo.

Podpornemu društvu za slovenske dijake koroške so darovali od 3. do 23. svečana 1909 sledeči gospodje:

Neznan in neimenovan dobrotnik iz Ogrske K 16. I. Grm, župnik, Žel. Kapla 3. Iv. Koželj, strojevodja, Celovec 1. Franc Erat, zas. uradnik, Celovec 1. Nekdo (v klubu) —·20. Jos. Skrbinšek, c. kr. gimn. prof. v Beljaku 4. Gregor Hercele, c. kr. gimn. prof. v Beljaku 1. Dr. Fr. Kogoj, zdravnik, Jesenice 2. Dr. Vek. Bratkovič, odv. koncip., Celovec 2. Dr. Janko Babnik, min. svetnik, Dunaj 10. Ivan Lubej, župnik, Jezersko 2. Družba sv. Mohorja (jubilejni dar) 1000. Šaleška posojilnica in štedilnica v Velenju 5. Kmetska posojilnica, Vrhnika 30. Dr. Valent. Kušar, c. kr. prof. Ljubljana 4. Hranilnica in posojilnica za Št. Lenart pri 7 studencih 30. Jos. Vintar, župnik, Šmihel nad Pliberkom 5.

Vsak nekaj daj, četudi malo —
pa se bo že precej nabralo!
Vi, kar Vas je že dalo,
pa srčno sprejmite zahvalo!

Za „Delavski dom“ v Podljubelju v roke podpisanega so darovali sledeči p. n. gg.:

Martin Krejči K 10. Fugger 10. Mat. Užnik, Plajberk, 4. Egger 50. Ramoveš župnik Poljanec 12. Riepl, župnik v Št. Juriju 5. Šnedic 7. Franc Vuk 6. Mörtl 5. Káplan 10. Dekan Ogris 10. Čeh 2. Esterle, Glinje 2. Dr. Cukala 3. Svetina, Borovlje 2. N. N. 30. Boštjančič 2. Lionik 5. Volb. Serajnik 6. Benetek 2. Vintár 12. Emilija Plačetz 4. Palle 4. Novak—Rot, Podgora 2. Brabenec 12. Zmažik 5. Eder 200. Arnuš Martin 2.

Bog plati za to in kar še bo!

Janko Arnuš.

Za društveno stavbo na Brnci so darovali nadalje:

Gospa Lucija Lautman na Brnci 5 kron; č. g. Ksaver Meško, župnik na Zili, 5; g. Jak. Spitzer iz Jesenic 5; g. Mih. Grafenauer na Zili 2; Iv. Graber v Štebnu 2; Alojzij de Reggi, drugi dar, 5; Šervicelj p. d. Špicar v Podravljah 10; Jož. Kandut iz Malošč 1 krono.

Podpisano društvo se vsem darovalcem najiskreneje zahvaljuje in prosi, da bi se slovenski narodnjaki še zanaprej spominjali z darovi te v narodnem oziru velepomembne stavbe.

Slovensko pevsko in tamburaško društvo „Dobrač“ na Brnci.

Dobrodelnemu društvu „Drava“ v Beljaku so došla sledeča darila:

Tržaško omizje 10 K in mesto venca g. Ellerju 15 K; v isti namen posojilnica na Zili 25 K; upravništvo „Slov. Naroda“ 6 K; neimenovan 20 K; iz Bač 4 K 20 vin.; darovali: po 50 vin. S. Ožgan, F. Skubin, J. Sgiarabelo, F. Trunk; 20 vin. Gr. Sgiarabelo, mesto Judeževega daru „Südmarki“. Skupaj 80 K 20 vin.

Za naprej se zahvaljuje za dobrodelno društvo „Drava“

J. Trunk, t. č. načelnik.

Izkušene gospodinje dajo „Schichtovemu milu z jelenom“ prednost pred vsemi drugimi mili, ker je hitro razkrojljivo, hitro odstrani nesnago in je zmirom enake kakovosti.

Za „Delavski dom“ v Podljubelju so še došli naslednji darovi:

Dr. J. Vošnjak, Slov. Bistrica K 10. Šket Alf. Dramlje 2. K. s. izobraževalno društvo v Biljah 3. Jož. Misera, Novavas 3. A. Moser, Nova Štifta 2. Farni urad v Naklem 2. Lovro Nirvol, Svetovo 5. P. Leop. Napotnik, Zg. Kungota 5. Janez Duben, Sušice 1. Šim. Stojan, Mostič 1. Mat. Hozman, Ledenice —·50. Val. Mlečnik, Borovlje 1. Miha Pauman, Brežula 4·50. Juri Jerman, Šteben pri Bekštanju 10. Franc Dovnik, Gornji Grad 3. Dr. Fr. Simonič, G. Radgona 5. Josip Kosi, Celje 1. Jak. Teršan, Ljubljana 3. Fr. Rosec, Juršinci —·30. Jos. Fabijan, Olšovi 1. Fr. Zapletal, Meštek 1. J. Oštadal, Meštek 1. Val. Kraut, Trbiž 3. Iv. Lovšin, Trnovo 4. Andrej Klobučar, Bovec 2. Jos. Kučera, Seči 1. P. Ign. Češka, Boršovi 2. Jos. Ušaj, Banjšice 1. Jos. Kraus, Lutovi 1. Filip Domej, Prevalje 4. Fr. Kogelnik, Podklanec 2. Neža Lumpe, Celovec 2. Dr. Greg. Pečjak, Ljubljana 5. Tom. Pušl, Šmihel 4. Ivan Novak, Dole pri Litiji 2. Ant. Bukovšek, Prihova 1. Božid. Čermak, Slatina 1. Blaž Volavčnik, Mokrije 1. Andr. Šenekovič 2. Mar. Sauerwein, Dunaj 5. Jož. Hruby, Naklo 1. Ferd. Plahy, Tršice 1. Al. Pinter, Slov. Bistrica 1. Mat. Cesar, Bistrica na Zili 2. Vaclav Lachman, Borovnice 1.

Iskreni zahvali dodaje prisrčno prošnjo za nove

„Zvezin“ blagajnik.

Prvi kranjski perotninarski zavod

≡ v Zgornji Šiški nad Ljubljano ≡

sprejme **v stalno službo,** in sicer:

perotninskega strežaja, veščega v pravilni vzgoji in opravi mlade perotnine, kakor tudi v umetnem valenju itd.

Opitalca in klavca perotnine, veščega v pravilnem opitanju (prostem), klanju in dresuri (opukanju, iztrebljenju itd.) perotnine.

Pogoji: popolno znanje svoje stroke, pridnost in poštenost. Službo nastopiti je **prvemu 1. aprila 1909, drugemu 15. aprila 1909,** ter so tozadevne ponudbe, opremljene s spričevali (ako mogoče tudi s sliko) vposlati **najkasneje do 15. marca,** ozir. **1. aprila 1909.** Oženjeni prosilci slovenske, ozir. slovanske narodnosti, katerih soproga lahko pomaga pri poslu, imajo prednost. **Plača po dogovoru — mesečna. Stanovanje** (dve sobi in kuhinja) **prosto,** isto tako drva in luč.

Istotam se sprejme v akordu s 15. majem 1909 2—3 svoje stroke vešče opukarice, nadalje s 1. aprilom 1909 2—3 **močne hlapce** in 2—3 **močne dekle,** ter **zanesljivega nočnega čuvaja. Stanovanje in hrana prosto, plača mesečna po dogovoru. Pogoji: Pridnost, poštenost, treznost in vestnost. Ponudbe** s spričevali itd. vposlati je najmanj **14 dni pred nastopom službe.**

Tržne cene v Celovcu

25. svečana 1909 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg od K	100 kg od v	100 kg do K	100 kg do v	80 litrov (biren) K	80 litrov (biren) v
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	20	—	20	33	12	10
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	20	40	10	20
Oves	18	—	19	50	6	74
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	25	40	16	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	5	77	2	60
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	10	50	12	—	—	—
„ kislo	7	50	10	—	—	—
Slama	7	—	9	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) 1 *kg*	2	60	2	80	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	60	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj., 1 „	1	90	2	20	—	—
„ „ surova, 1 „	1	50	1	60	—	—
Svinjska mast 1 „	1	60	1	80	—	—
Jajca, 1 par	—	20	—	24	—	—
Piščeta, 1 „	2	—	2	40	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	6	—	8	—	—	—
30 *cm* drva, trda, 1 *m²*	3	20	3	40	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	2	90	—	—

Živina	Počrez od	Počrez do	100 kilogramov živevage od	100 kilogramov živevage do	100 kilogramov zaklana od	100 kilogramov zaklana do	Prignalo	Prodalo
	v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	364	420	—	—	—	—	2	2
Junci	300	—	—	—	—	—	1	1
Krave	160	302	—	—	—	—	26	12
Telice	—	—	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	134	140	8	8
Praseta, plemena	16	36	—	—	—	—	144	96
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—

Kdor pospešuje „Mir“, dela za narod!

Vsi, ki nimajo nobenega

ali imajo le **slabi tek,** ki trpe na slabem prebavljanju, zapečenju, gorečici, napenjanju, preobilni napravi kisline, glavobolu in želodčnih bolečinah, bodo z uporabo pravih **Bradyjevih želodčnih kapljic** dosegli izvrstne uspehe. Dobivajo se v lekarnah.

C. Brady, lekarnar, Dunaj I.,
Fleischmarkt 1/385,

razpošilja 6 steklenic po K 5·—, 3 podvojne steklenice K 4·50 poštnine prosto.

Ker se večkrat prodajajo posnetki, zahtevajte vedno samo prave **Bradyjeve želodčne kapljice,** ki morajo imeti na zunanjem ovitku in navodilu o porabi poleg Marijine slike s cerkvijo kot varstveno znamko tudi podpis *C. Brady*

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica Podravlje,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
ima svoj

redni občni zbor

v nedeljo, dne 14. sušca 1909, ob $^1/_2$4. uri popoldne v zadružni pisarni s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računskega zaključka za l. 1908.
3. Volitev novega odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

K mnogoštevilni udeležbi vabi

načelstvo.

Urh Primšic, Celovec,

Pernhartgasse št. 10., nasproti hotela „Sandwirt“,

priporoča se slavnemu občinstvu za **izdelovanje** različnih **oblek.** Ima **bogato zalogo modernega blaga.** Delo vestno, cene nizke. Za lepo pristojanje se jamči.

50 hl črnega in belega vina,

glasovita brežanka, oboje po 30 K hl, prejšnja leta nad 40 K hl. Garantirano pristno. Sode naj se pošlje na postajo Boršt. Posreduje na prošnjo siromakov lastnikov **Jožef Volk,** kaplan v Dolini pri Trstu.

Esence

za takojšnjo sigurno narejanje vseh opojnih pijač, finih namiznih likérov in specialitet pošiljam v brilantni kakovosti. Poleg tega ponujam

ocetove esence 80 %

kem. čiste, za narejanje hudega jesiha. Recepte in plakate se priloži zastonj. Cenike pošiljam franko.

Karol Filip Pollak,
tovarna esenc,
Praga, Marijine ulice 8.

(Solidni, strokovni zastopniki se iščejo.)

OSTANKI

najfinejši 40 m . **22 K**
dobri, navad. 40 m **17 K**
franko po povzetju.
Ugodni nakup. — Vzorcev ostankov ne pošiljamo.

Specijelno izdelovanje

Cefiri

kanafase, eksforde, spodnje in vrhne obleke za blazine in pernice, in vsakovrstne **tkanine** lastnega izdelka priporoča po najnižjih cenah

Specijelno izdelovanje

Vvorci zastonj

Vzorci zastonj

JOŽEF SUCHANEK, prvi mehanični in ročni zavod za izdelovanje in razpošilj. tkanin na pruski meji NOVY HRADEK v Nov. Mestu n. Metuji, Češko.

Stoj!

Ali ni

Ceres-jedilna mast (iz kokosovih orehov)

najboljša? Ni samo najfinejša in najčistejša, temveč tudi najcenejša in najizdatnejša mast, kar sem je kedaj kupila!

Le poskusite!
Ne bo vam žal!

A 7/9
19

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Pri **c. kr. okrajnem sodišču v Velikovcu** se na prošnjo dedičev po

Pavlu Wutschinig p. d. Smodetu v Kneži

prodajo na javni dražbi k zapuščini spadajoče premičnine, kakor tudi Smodetova kmetija v Zgornji Kneži, vl. št. 11, kat. občina Kneža. Slednja meri 43 ha, 72 a, 59 m², med tem 35 ha travnikov, paš in planine, in se torej posestvo rabi lahko tudi kot pašno posestvo. Čisti dobiček znaša 268 K 80 vin. in se bo izklicalo za 9000 K; jamščina znaša 900 K.

Najvišji ponudek je od dneva dražbe obrestovati s 5% in po eno tretjino po vsakih **treh** mesecih od dneva domika pri tukajšnjem sodišču vplačati.

Zdražitelj more prevzeti tabularne terjatve v znesku 4198 K 74 vin. na račun najvišjega ponudka.

Premičnine se bodo le za cenilno vrednost ali nad njo proti takojšnjemu plačilu oddale.

Dražba se vrši

v pondeljek, dne 8. sušca 1909, predpoldne ob 11. uri na licu mesta v Zg. Kneži št. 8.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne bodo sprejemale.

Na posestvu zavarovanim upnikom se njihove zastavne pravice pridržavajo ne glede na prodajno ceno.

Pogoji o rokih in kraju plačila itd. se lahko vpogledajo pri tukajšnji sodniji.

C. kr. okrajno sodišče Velikovec, odd. I.,
dne 16. svečana 1909.

Gallinger, l. r.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, izpukanega perja 2 K, boljšega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinejšega, snežnobelega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivega puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštnine prosto.

S. Benisch

Izgotovljene postelje iz gostonitkastega rdečega, višnjevega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po poštnem povzetju od 12 K dalje poštnine prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poštnina; če blago ne ugaja, se denar povrne. **S. Benisch, Deschenitz, št. 794** (Češko).

Cenik brezplačno in poštnine prosto.

Kako ohranimo perilo in obleko kakor novo?

Z umivanjem s

Schicht-ovim milom.

Schicht-ovo milo

je **zajamčeno** popolnoma čisto in brez škodljivih primeskov.

Pristno le z imenom **Schicht** v stiskanih kosih, brez ovoja ali v kartonih.

V službo v župnišče na slovenskem Koroškem se takoj sprejme

kuharica

kot gospodinja, in ena **dekla.** Naslov pove upravništvo „Mira“ v Celovcu.

Loterijske številke 27. svečana 1909:

Trst	29	55	6	67	16
Linc	3	25	61	88	80

Kupujte narodni kolek!

Zaloga **Družbe sv. Mohorja v Celovcu** je ravnokar izdala:

Na smrt obsojeni?

Dramatska slika v treh dejanjih.

Spisal **Ksaver Meško.**

Cena mehko vezanemu iztisu K 1·—, po pošti 10 vinarjev več.

10 zapovedi

za

kmetovalca,

lepo tiskane, čisto zastonj in poštnine prosto dobi vsakdo, kdor ponje piše, od lekarnarja **Trnkoczy v Ljubljani,** Kranjsko.

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbir.

Zaloge je stalno v vrednosti ¼ milijona kron.

Za prodajanje **na debelo** oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa poletnega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala.

Imam za ženine in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbenci govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,

Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Soúvan, sin

v stari Soúvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22 v Ljubljani

Velika zaloga najboljšega

istrijanskega vina,

iz najboljših, že izza rimskih časov slavnih rimskih goric med Isolo in Piranom, prodaja po najnižji ceni od 56 litrov naprej

Anton Rebec,

posestnik in vinski trgovec, Št. Peter na Krasu.

Vabilo

na

letni občni zbor

posojilnice v Globasnici,

ki se vrši dne 7. sušca v lastni hiši v posojilniški pisarni ob 10. uri dopoldne, s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva o letnem delovanju.
2. Sklepanje glede čistega dobička.
3. Volitev odbora.
4. Volitev računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi *odbor.*

Zahtevajte „Mir“ po vseh gostilnah!

Razpis.

Les iz parcele št. 886 na Golinu, 2727 m³, se bo dne 17. sušca 1909 v župnišču v Šmartnu na Dholici prodal. Najnižja cena 8 K za m³ stoječega lesa.

Natančnejša pojasnila ustmeno ali pismeno daje **župnijski urad Šmartin na Dholici,** p. Poreče ob jezeru.

600 tucatov obrobljenih

rjuh brez šiva

150 *cm* širokih in 2 *m* 25 *cm* dolgih, zajamčeno platno, iz najfinejše lanene preje narejenih, se oddajajo vsled zmanjšanja produkcije po 2 kroni 50 vinarjev komad.

Iste rjuhe, toda **izborne kakovosti,** iz **najdražje lanene preje** narejenih, porabljivih za **najfinejšo balo,** so naprodaj po

2 kroni 80 vinarjev

za 1 komad. — Najmanjša naročila 6 komadov po povzetju. — Za neugajajoče vrnem denar z vsemi stroški vred.

Pozor! Prosim, ne zamenjajte moje blago z onim konkurence, ker se pri meni dobi le najboljše blago in vsakdo si isto zopet naročuje.

S. Stein tkalnica platna **Nachod**

Češko.

Patentirane, same ob sebi delujoče škropilnice „Syphonia“

za vinograde in hmeljnike

za zatiranje sadnih škodljivcev, proti bolezni na perju, za odpravo predenca in divje sorčice itd.

Same ob sebi delujoče, nosljive in prevozljive brizgalnice

za 10, 15, 60 in 100 litrov tekočine, **s pripravo za mešanje na petrolej** ali brez nje. Zahtevajte podobo in opis, katere vam pošlje

Ph. Mayfarth & Co.

tvornice strojev, specijalna tvornica vinskih stiskalnic in strojev za izkoriščanje sadja.

Odlikovana z nad 620 zlatimi in srebrnimi medaljami.

DUNAJ, II./1, Taborstrasse št. 71.

Natančni ilustrovani ceniki zastonj. — Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2,000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4½%

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8·— za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10·— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.

Lastnik in izdajatelj **Gregor Einspieler,** prošt v Tinjah. — Odgovorni urednik **Ivan Koželj.** — Tiskarna **družbe sv. Mohorja** v Celovcu.